

Agatha
Christie®

Η ΑΓΙΑ ΝΥΧΤΑ
ΤΟΥ ΗΡΑΚΛΗ ΠΟΥΑΡΟ

SOPHIE HANNAH

μετάφραση
Κίκα Κραμβουσάνου

διόπτρα

*Στην Κέιτ Τζόουνς,
που είναι σε όλα καταπληκτική
και χάρη στις υποδείξεις της αυτό το βιβλίο
βελτιώθηκε απίστευτα.*

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ: Παραμονή Πρωτοχρονιάς 1931.....	11
19 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1931	17
1. Ένας ανεπιθύμητος επισκέπτης.....	19
2. Ένα έκτακτο ταξίδι στο Νόρφολκ.....	32
3. Άφιξη στο Μάνμπι.....	44
4. Υπό το κράτος του τρόμου.....	57
5. Στο Φρέλινγκσλοου Χάουζ.....	64
6. Ο Άρνολντ προτείνει μια συμφωνία	75
7. Μια συζήτηση με τη Βίβιαν Λόριερ	87
8. Στο δείπνο.....	100
9 . Η θέα στην αυλή.....	110
20 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1931	119
10. Το άσχημο όνειρο του Πουαρό	121
11. Τα δύο στοιχεία.....	130
12. Ένα μπάνιο στη θάλασσα, ένα μπάνιο στην μπανιέρα και μια λίστα.....	143
13. Ο επιθεωρητής Μακλ και τα ίδια του τα χέρια.....	152
14. Στολίζοντας δύο χριστουγεννιάτικα δέντρα.....	161
15. Στο Ντούλουθ Κότατζ.....	177
16. Στολίζοντας περισσότερα χριστουγεννιάτικα δέντρα.....	186
17. Η πόρτα και ο κύριος Κεφαλή Χτυπαί.....	195
18. Το δέντρο της βιβλιοθήκης.....	203

19. Αναπάντητα ερωτήματα.....	211
20. Οι κανόνες του Παιχνιδιού Ηθικής.....	221
21. Το αληθινό μοτίβο.....	227
22. Κρατάω σημειώσεις.....	234
21 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1931	245
23. Στο Σεντ Ουόλσταν.....	247
22 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1931	259
24. Έλαιο εξιχνίασης φόνων.....	261
25. Η ανήσυχη νύχτα του Πουαρό.....	269
23 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1931	275
26. Βαθύς ύπνος χωρίς όνειρα.....	277
27. Θάνατοι χαρούμενων ανθρώπων.....	284
28. Χαρά και ενοχή.....	292
29. Κίνητρα και άλλοθι.....	299
30. Το ψέμα με το σπασμένο τζάμι και η αναζήτηση της αλήθειας.....	304
31. Το ζήτημα της αυλής, ξανά.....	313
32. Παραφυλώντας.....	317
33. Αποστολή εξετελέσθη.....	321
34. Ανθρώπινα αντικείμενα.....	327
35. Η κρυψώνα.....	339
36. Η δεύτερη δολοφονία, ερμηνευμένη και σχολιασμένη.....	346
24 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1931	361
37. Ένα γράμμα στην τσέπη μου.....	363
25 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1931	373
38. Σωστός και σωστότερος.....	375
Ευχαριστίες	379

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Παραμονή Πρωτοχρονιάς 1931

Το πείραμά μου δεν σημείωνε καμία επιτυχία. Άφησα κάτω την πένα μου και σκέφτηκα να σκίσω λωρίδες το χαρτί. Στο τέλος, το τσαλάκωσα, το έκανα μια ακανόνιστη μπάλα, σημάδεψα τη φωτιά που φούντωνε στο τζάκι, και αστόχησα.

Ο Ηρακλής Πουαρό, που καθόταν απέναντί μου, σήκωσε το κεφάλι του από το βιβλίο που διάβαζε. «Σου προκαλεί δυσφορία, *mon ami*,* το εγχείρημά σου;»

«Πρόκειται για παταγώδη αποτυχία».

«Δοκίμασε να τοποθετήσεις μπροστά σου μια νέα λευκή κόλλα. Αυτοστιγμεί το μυαλό σου θα παραγάγει καλύτερες ιδέες». Τα πράσινα μάτια του πηγαινοέρχονταν ανάμεσα στην τακτοποιημένη στοίβα χαρτιού στην άκρη του γραφείου του και στην τσαλακωμένη μπάλα της αποτυχημένης μου προσπάθειας, η οποία έβγαζε μάτι εν μέσω του κατά τα άλλα αφεγάδιαστου λονδρέζικου σαλονιού του.

Ήξερα τι σκεφτόταν. Πηγαίνοντας να πάρω καινούριο χαρτί, σίγουρα θα εκμεταλλευόμουν την ευκαιρία να διορθώσω την αταξία που ήταν εξ ολοκλήρου δικό μου δημιούργημα.

* Φίλε μου. Γαλλικά στο πρωτότυπο. (ΣτΜ)

Ο Ηρακλής Πουαρό δεν είναι άνθρωπος που ανέχεται να βρίσκεται οτιδήποτε σε λανθασμένη θέση στο άμεσο περιβάλλον του για περισσότερο από... πόσο; Αν δεν έκανα τίποτα, θα περνούσαν δευτερόλεπτα ή λεπτά μέχρι να μου ζητήσει να συμμαζέψω την ακαταστασία που είχα προκαλέσει;

Αποφασισμένος να μην κηλιδώσω το καθ' όλα καθαρό μητρώο μου ως υποδειγματικός επισκέπτης, κινήθηκα τάχιστα. Η δεύτερη προσπάθειά μου οδήγησε το επίμαχο αντικείμενο στη φωτιά, όπου και ανήκε. Επέστρεψα στην πολυθρόνα μου χωρίς να επωφεληθώ της ευκαιρίας για μια νέα κόλλα χαρτί. «Δεν θέλεις να προσπαθήσεις ξανά;» ρώτησε ο Πουαρό. «Θα εγκαταλείψεις, λοιπόν, την -κατά τα λεγόμενά σου- “πρώτης τάξεως” ιδέα σου;»

«Μερικές ιδέες είναι ελκυστικές μόνο μέχρι να προσπαθήσει κάποιος να τις πραγματοποιήσει», είπα. Το λάθος μου ήταν ότι είχα αποπειραθεί να μετατρέψω τη δική μου σε μια μετά-το-δείπνο ψυχαγωγία, ενώ ήταν πασιφανές πως απείχε παρασάγγας απ' οποιαδήποτε μορφή διασκέδασης.

«Μήπως θα μπορούσες να μοιραστείς μαζί μου αυτό που είχες στο μυαλό σου, εφόσον δεν πρόκειται πλέον να αποτελέσει τη μεγάλη έκπληξη;»

«Δεν ήταν τίποτα σπουδαίο, ειλικρινά». Ντρεπόμουν πάρα πολύ να το συζητήσω. «Καλύτερα να σκαρώσω ένα σταυρόλεξο αντί γι' αυτό».

«Οποία μυστικότητα!» Ο Πουαρό έγερσε πίσω στο κάθισμά του, κουνώντας το κεφάλι του. «Στο εξής, κάθε φορά που θα σκέφτομαι τα μυστικά, θα ανακαλώ τα λόγια της δεσποινίδος Βέριτι Χαντ μέσα στο κατακόκκινο βραδινό της φόρεμα. Τα θυμάσαι, Κάτσπουλ;»

«Ναι, δυστυχώς». Θεωρούσα την υποτιθέμενη σοφή συμβουλή της δεσποινίδος Χαντ τη μεγαλύτερη γελοιότητα που είχα ακούσει στη ζωή μου.

Όπως ήταν αναμενόμενο, ο Πουαρό επανέλαβε το εξοργιστικό αυτό αξίωμα, ελπίζοντας ενδεχομένως ότι έτσι θα με προκαλέσει. *«Ό,τι και αν είναι αυτό που επιθυμείτε διακαώς να κρατήσετε κρυφό, ατσαλωθείτε για τη δοκιμασία που σας περιμένει και πείτε το σε όλο τον κόσμο. Αμέσως θα αισθανθείτε απελευθερωμένοι. Αυτή είναι, πιστεύω, μια μεγάλη σοφία».*

«Μια μεγάλη βλακεία είναι», είπα. «Θα απελευθερωθείς μόνο από τη μυστικότητα – την οποία επέλεξες εξαρχής επειδή την προτιμούσες απ’ όλα όσα δεν θα είσαι ελεύθερος για πολύ, αν τα αποκαλύψεις: ατέλειωτες παρεμβάσεις και ενοχλήσεις από παντού, χωρίς αμφιβολία. Κι αυτό αν δεν έχεις παραβιάσει τον νόμο. Στην περίπτωση που είσαι εγκληματίας – ένας δολοφόνος, φερειπείν–, δύσκολα θα απελευθερωθείς από τον δήμιο αν ανακοινώσεις ότι είσαι ο ένοχος, σωστά;»

Ο Πουαρό κατένευσε. «Κι εγώ την περίπτωση ενός δολοφόνου έχω κατά νου».

Κανείς μας δεν είπε το όνομα που ακόμα απασχολούσε τις σκέψεις μας.

«Είναι αληθές», συνέχισε. «Άπαξ και διαπραχθούν τα εγκλήματα, τα τεχνάσματα καθίστανται αναγκαία προκειμένου να αποφευχθεί η σπάθη της δικαιοσύνης. Αλλά αναρωτιέμαι... Αν δεν υπήρχε η πρόθεση να διαφυλαχθεί πάση θυσία το τρομερό μυστικό, δεν θα υπήρχε και κίνητρο να διαπραχθούν αυτοί οι φόνοι».

«Για ξαναπές το αυτό». Νόμιζα πως είχα παρακούσει.

«Είναι προφανές: αν ο δολοφόνος δεν είχε αποφασίσει ότι άξιζε να διαπράξει δύο φόνους προκειμένου να διαφυλάξει το μυστικό...»

«Αυτό είναι απολύτως λανθασμένο», τον διέκοψα, ανήμπορος να συγκρατήσω την αντίδρασή μου. Η εσφαλμένη δήλωσή του ήταν για εμένα τόσο ανυπόφορη όσο η μπάλα του χαρτιού

στο πάτωμα για εκείνον. «Το κίνητρο για τους φόνους δεν ήταν ο φόβος μήπως αποκαλυφθεί το μυστικό. Σε καμία περίπτωση».

«Τι είδους αυταπάτη είναι αυτή; Εξυπακούεται ότι το κίνητρο ήταν αυτό».

«Όχι, και πάλι όχι».

Ο Πουαρό έδειχνε προβληματισμένος. «Δεν σε καταλαβαίνω, *mon ami*. Δεν θυμάσαι που άκουσες με τα ίδια σου τα αφτιά τον δολοφόνο να επιβεβαιώνει ότι...»

«Εξίσου καλά μ' εσένα». Είχε περάσει λίγο περισσότερο από μία εβδομάδα από τότε που ο Πουαρό είχε εξαλείψει κάθε περίπτωση περαιτέρω εξαπάτησης εκ μέρους του δολοφόνου, αποκαλύπτοντας με τον αμίμητο τρόπο του τα πλήρη γεγονότα της υπόθεσης. Τα συμπεράσματά του ήταν σωστά μέχρι κεραίας, κι όμως... πόσο συναρπαστικό και απογοητευτικό συνάμα ήταν το γεγονός ότι έκανε τόσο μεγάλο λάθος για το *γιατί* – και ότι το λάθος του θα γινόταν μόνο τώρα αντιληπτό, οκτώ μέρες αργότερα.

Αναζήτησα στο πρόσωπό του σημάδια ότι προσπαθούσε να διασκεδάσει υποβάλλοντάς με σε κάποιου είδους δοκιμασία, αλλά δεν βρήκα κανένα. Εννοούσε κάθε λέξη που είχε πει. Αναπάντεχο.

Έμεινα για λίγο σιωπηλός, εικάζοντας ότι εκείνος είχε δίκιο κι εγώ άδικο. Εκ παραδόσεως, έτσι συνέβαινε. Ήταν δυνατόν να πρόκειται για μια άνευ προηγουμένου απόκλιση από αυτή τη γενική αρχή; Όσο περισσότερο στριφογύριζα το ερώτημα στο μυαλό μου τόσο σιγουρευόμουν: οι φόννοι του Νόρφολκ, τους οποίους μόλις είχε εξιχνιάσει τόσο λαμπρά ο Πουαρό, δεν είχαν διαπραχθεί για να κρατήσουν το μυστικό του δολοφόνου. Αν το πίστευε κάποιος αυτό, θα παρερμήνευε κατάφωρα όσα είχαν συμβεί στο νοσοκομείο Σεντ Ουόλσταν και στο Φρέλινγκσλοου Χάουζ από τις 8 Σεπτεμβρίου μέχρι τα Χριστούγεννα.

Έτρεξα στο γραφείο του Πουαρό και πήρα τέσσερις κόλλες από την κορυφή της στοίβας με το καθαρό χαρτί. Έχω γράψει ως τώρα για κάθε υπόθεση που διαλεύκανε ο Πουαρό με τη δική μου (απεριόριστα πλημμυρή, αλλά πάντα αφοσιωμένη) βοήθεια. Ωστόσο δεν είχα ακόμα ξεκινήσει την εξιστόρηση των φόνων του Νόρφολκ. Μέχρι αυτή τη στιγμή, μου φαινόταν πολύ νωρίς για να το κάνω.

Έμεναν λίγες ακόμα ώρες μέχρι το δείπνο. Κανονικά δεν θα ξεκινούσα κάτι τόσο σημαντικό στο τέλος μιας χρονιάς που φεύγει, αλλά δεν ήμουν διατεθειμένος να περιμένω ούτε δευτερόλεπτο παραπάνω. Σιωπηλά, είπα στον εαυτό μου: *Ας κρίνει ο σοφός αναγνώστης αν το κίνητρο ήταν η μυστικότητα ή όχι.* Έπιασα την πένα μου και πήγα πίσω στην αρχή...

19 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1931

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

Ένας ανεπιθύμητος επισκέπτης

Ο Πουαρό κι εγώ επιχειρηματολογούσαμε γύρω από τα σχετικά πλεονεκτήματα της γαλοπούλας και της πάπιας και για το ποιο από τα δύο πουλερικά θα έπρεπε να αποτελέσει το χριστουγεννιάτικο γεύμα μας, όταν ακούσαμε ένα χτύπημα στην πόρτα του σαλονιού του στο Γουάιτχεβεν Μάνσιονς. «Περάστε!» είπε.

Ήμουν ευγνώμων για τη διακοπή. Θα μου έδινε χρόνο να σκεφτώ αν είχα κάνει το καλύτερο δυνατόν και αν τώρα μπορούσα να παραδεχτώ λογικά την ήττα μου. Είχα υποστηρίξει τη γαλοπούλα, όμως η αλήθεια ήταν ότι προτιμούσα την πάπια. Μια βαθιά ριζωμένη πίστη στη σπουδαιότητα της παράδοσης με είχε αναγκάσει να επιχειρηματολογήσω ενάντια στην προσωπική μου προτίμηση. Εφόσον θα ήταν ο Πουαρό οικοδεσπότης των χριστουγεννιάτικων εορτασμών μας, μάλλον θα έπρεπε να του επιτραπεί να κάνει ό,τι θέλει – σε αυτό το συμπέρασμα κατέληξα όταν ο Τζορτζ, ο βαλές του, μπήκε κάπως αμήχανα στο δωμάτιο.

«Ζητώ συγγνώμη για τη διακοπή, κύριε, αλλά είναι μια κυρία εδώ που θέλει να σας δει. Δεν έχει ραντεβού, ωστόσο λέει ότι πρόκειται για ένα θέμα υψίστης σημασίας. Πιστεύει ότι δεν μπορεί να περιμένει, ούτε καν μέχρι αύριο».

«Εγώ να πηγαίνω...» είπα κι έκανα να σηκωθώ από το κάθισμά μου.

«Όχι, όχι, Κάσπουλ. Μείνε. Δεν έχω καμία διάθεση για απρόσμενους επισκέπτες αυτό το απόγευμα. Έχω παρατηρήσει ότι, μετά τις δυσάρεστες εξελίξεις στο αμερικανικό χρηματιστήριο, οι περισσότεροι άνθρωποι δεν είναι σε θέση να υπολογίσουν με ακρίβεια την κρισιμότητα της κατάστασής τους».

Είχαμε παρατηρήσει το ίδιο ακριβώς κι εμείς στη Σκότλαντ Γιαρντ, του απάντησα.

«Χτυπούν την πόρτα μου απαιτώντας τη βοήθεια του Ηρακλή Πουαρό. *Eh bien*,* τους ακούω υπομονετικά, και συνήθως δεν είναι τίποτα περισσότερο από μια εύκολα επιλύσιμη παρεξήγηση – μια ασήμαντη διαμάχη με έναν επαγγελματικό συνεργάτη ή κάτι ανάλογο. Τίποτα που να προβληματίζει ή να ευχαριστεί τα μικρά φαιά κύτταρα».

«Ναι. Πράγματα άνευ σημασίας που μεγεθύνονται και αντιμετωπίζονται σαν καταστροφές», είπα, σκεπτόμενος τη γυναίκα που είχε εισβάλει στο γραφείο μου δύο εβδομάδες νωρίτερα, απαιτώντας να ερευνήσω την «κλοπή» των γυαλιών της. Τηλεφώνησε την επομένη για να μου πει ότι ο άγνωστος ληστής τα είχε επιστρέψει στην τσέπη της ρόμπας κηπουρικής της – με άλλα λόγια, τα είχε βάλει η ίδια εκεί και το είχε ξεχάσει. «Παρακαλώ, θεωρήστε το θέμα λήξαν», είχε πει με στόμφο, αγνοώντας ότι αυτή ήταν η απόφασή μου από την πρώτη στιγμή που την είχα δει.

Ένωσα την ικανοποίηση να φουσκώνει στο στήθος μου, όπως κάθε φορά που υπενθύμιζα στον εαυτό μου ότι βρισκόμουν στη δεύτερη μόλις μέρα των δεκαπενθήμερων διακοπών από τη δουλειά μου στη Σκότλαντ Γιαρντ.

* E, λοιπόν. Γαλλικά στο πρωτότυπο. (ΣτΜ)

«Τι να πω στην κυρία Σέρτις;» ρώτησε ο Τζορτζ τον Πουαρό. «Αυτό είναι το όνομα της επισκέπτριάς σας: Ίνιτ Σέρτις».

Καθώς επαναλάμβανε το όνομα, ευχήθηκα να βρισκόμουν κάπου αλλού. Ένωσα ένα σφίξιμο στο στήθος. *Ίνιτ Σέρτις*. Ήταν απορίας άξιο. Δεν είχα ιδέα ποια ήταν αυτή η γυναίκα, αλλά ήμουν απολύτως βέβαιος ότι ήθελα να τη στείλει ο Τζορτζ από κει που είχε έρθει. Είχα ακούσει κάπου να γίνεται αναφορά σε αυτή; Με είχε κυριεύσει ένα αίσθημα τρόμου. Όπως πάντα, ήταν ζεστά στο σαλόνι του Πουαρό, αλλά ένωσα ξαφνικά τον σβέρκο μου να παγώνει, λες και ένα ψυχρό ρεύμα φυσούσε κατευθείαν πάνω μου.

Παρέμεινα στη θέση μου. Στο κάτω κάτω, τίποτα δεν είχε συμβεί. Χωρίς αμφιβολία, δεν γνώριζα καμία γυναίκα με το όνομα Ίνιτ Σέρτις.

«Πες της να περάσει, Ζορζ», είπε ο Πουαρό. Μόλις έφυγε ο υπηρέτης, στράφηκε σ' εμένα. «Ήταν η εμφανής απροθυμία σου που έκρινε το ζήτημα υπέρ της, Κάτσπουλ. Είναι κάποια γνωστή σου, *n'est-ce pas?**»

«Όχι».

«Α, τώρα εξάπτεις την περιέργειά μου. Βλέπεις, η έκφραση του προσώπου σου λέει μια διαφορετική ιστορία. Τέλος πάντων, θα διαπιστώσουμε πολύ σύντομα τι ισχύει. Ίσως έχεις ραγίσει ακόμα μιας νεαρής γυναίκας την καρδιά...» Έπνιξε ένα γέλιο.

«Δεν έχω ραγίσει καμίας γυναίκας την καρδιά, ποτέ».

«*Mais ce n'est pas vrai.*** Ξεχνάς τη Φι Σπρινγκ; Εκείνη...»

«Κάποιες γυναίκες ραγίζουν την καρδιά τους μάλλον... μονόπλευρα», του είπα. «Αν το ράγισμα μιας καρδιάς είναι κάτι

* Έτσι δεν είναι; Γαλλικά στο πρωτότυπο. (ΣτΜ)

** Μα αυτό δεν είναι αλήθεια. Γαλλικά στο πρωτότυπο. (ΣτΜ)

που επιδιώκεται ενεργά, τότε μπορώ να σε διαβεβαιώσω ότι ποτέ δεν έχω ασχοληθεί εσκεμμένα με αυτό».

«Α, έτσι νομίζεις, φίλε μου;»

«Μερικές ευχάριστες κουβέντες με μια σερβιτόρα –τίποτα περισσότερο–, οι οποίες είναι μάλιστα αναπόφευκτες αν κάποιος επιθυμεί να πει καφέ στον χώρο εργασίας της, κι αυτή τις εκλαμβάνει, χωρίς την παραμικρή ενθάρρυνση, ως...»

Η αγόρευση υπεράσπισής μου διακόπηκε από ένα νέο χτύπημα στην πόρτα από τον Τζορτζ. Η πόρτα άνοιξε και μια γυναίκα με μάλλινο μπλε μαρέν καπέλο και ασορτί παλτό και κασκόλ μπήκε μέσα. Με αποφασιστικές κινήσεις, άρχισε αμέσως να απεκδύεται και τα τρία. Ο Τζορτζ τα μάζεψε από το μπράτσο του καναπέ και αποχώρησε, κλείνοντας πίσω του την πόρτα του σαλονιού.

Το στόμα μου πρέπει να έχασκε ανοιχτό. Δεν κατάφερα να συγκρατήσω έναν ανάρμοστο ήχο που κανένα γράμμα του αλφαβήτου δεν μπορεί να αποδώσει επαρκώς.

Ο Πουαρό σηκώθηκε όρθιος κι έτεινε το χέρι του, το οποίο έσπευσε να σφίξει η εξοργιστική εισβολέας. (Αν την ήξερα; Αχ, την ήξερα, και πολύ καλά μάλιστα!)

«Καλησπέρα, μαντάμ Σέρτις».

Ήταν ψηλόλιγνη, με βαμμένα ξανθά μαλλιά, τετράγωνο, χλωμό πρόσωπο και διαπεραστικά, φωτεινά μπλε μάτια. Δεν έδειχνε, για να παραθέσω την αγαπημένη της ατάκα, «ούτε μία μέρα πάνω από εξήντα – διότι, βλέπεις, πάντα απέφευγα τον ήλιο, Έντουαρντ. Πρέπει να σκεφτείς να κάνεις το ίδιο κι εσύ, αλλιώς το πρόσωπο και ο λαιμός σου θα ζαρώσουν και θα κρεμάσουν όπως του πατέρα σου μέχρι να πατήσεις τα σάραντα». Στην πραγματικότητα ήταν πολύ πιο κοντά στα εβδομήντα παρά στα εξήντα. Θα γιόρταζε τα εβδομηκοστά της γενέθλια τον Μάρτιο του επόμενου έτους.

Το όνομά της δεν ήταν Ίνιτ Σέρτις.

«Γεια σου, μητέρα», είπα.

«Παρντόν;» είπε ο Πουαρό. «*La mère?*»* Στράφηκε από εμένα σ' εκείνη. «Είστε...;»

«Το όνομά μου είναι Σίνθια Κάτσπουλ, μεσέ Πουαρό. Είμαι η μητέρα του Έντουαρντ, αυτή είναι η αμαρτία μου. Δυστυχώς, έπρεπε να καταφύγω στην ανεντιμότητα προκειμένου να εξασφαλίσω μια ακρόαση μαζί σας. Η Ίνιτ Σέρτις είναι μια γνωστή μου».

Φυσικά. Είχα ξανακούσει το όνομα. Μου το είχε αραδιάσει μέσα σε έναν κυκεώνα άλλων, στο πλαίσιο των πιέσεών της να περάσω τα Χριστούγεννα μαζί της και με μια παρέα παντελώς αγνώστων σε ένα μικρό χωριό του Νόρφολκ που «πραγματικά μοιάζει να βρίσκεται πέρα από την άκρη του κόσμου, Έντουαρντ. Είναι τόσο χαριτωμένο».

Απ' όσο μπορούσα να καταλάβω, δεν υπήρχε «πέρα» όταν κάποιος έφτανε στην άκρη του κόσμου. Ακουγόταν τρομακτικό. Τον τελευταίο καιρό είχα παρατηρήσει ότι γινόμουν όλο και πιο απρόθυμος να φύγω από το Λονδίνο. Η ζωή και η ζωτική ενέργεια έμοιαζαν να σταματούν, ή τουλάχιστον να δυσκολεύονται να αναπνεύσουν, όταν κάποιος απομακρυνόταν πολύ από αυτή τη μεγάλη πόλη.

Και η δική μου, τουλάχιστον, ζωή ποτέ δεν δυσκολευόταν πιο πολύ απ' όταν ήμουν υποχρεωμένος να περνάω χρόνο με τη συντροφιά της μητέρας μου. Είχα παγιδευτεί ήδη στην απάραβια παράδοση να περνάω μαζί της μέρος των θερινών διακοπών στο Γκρέιτ Γιάρμουθ κάθε καλοκαίρι. Τίποτα δεν θα με έπειθε να προσθέσω μια χειμερινή δοκιμασία στο υικό μου φορτίο. Ήξερα ότι αν της έκανα το χατίρι μία φορά, η μητέρα θα περίμενε να συμβαίνει το ίδιο κάθε χρόνο, χωρίς αμφιβολία.

* Η μητέρα; Γαλλικά στο πρωτότυπο. (ΣτΜ)

Δεν είχα περάσει τα Χριστούγεννα με κανέναν από τους γονείς μου από τότε που ήμουν δεκαοκτώ και δεν επιθυμούσα να ξαναρχίσω τώρα.

Το πρώτο μου κατηγορηματικό «Όχι, ευχαριστώ» είχε προφανώς περάσει απαρατήρητο. Η μητέρα είχε συνεχίσει με ζήλο την εκστρατεία της, μιλώντας δυνατά πάνω από τις προσπάθειές μου να της επιστήσω την προσοχή στην αντίρρησή μου. Είχε απαριθμήσει τους ανθρώπους που θα βρίσκονταν εκεί, στο Μάνμπι-ον-Σι -η Ίνιτ Σέρτις ήταν μία από αυτούς-, και ξεφώνιζε ενθουσιωδώς για τα θαυμάσια Χριστούγεννα που θα περνούσαμε όλοι μαζί, παίζοντας παιχνίδια που δεν είχα ξανακούσει ποτέ στο παρελθόν -«Πολύ πιο σκανταλιάρικα και τολμηρά απ' οτιδήποτε θα μπορούσα να σκαρφιστώ εγώ, είμαι σίγουρη γι' αυτό!»- σε μια έπαυλη που την είχε παρουσιάσει ως το πιο όμορφο αρχοντικό ολάκερης της Αγγλίας: «Πραγματικά εκθαμβωτικό. Ένα κόσμημα! Έργο τέχνης, θα μπορούσες να το πεις! Αυτό είναι το Φρέλινγκσλοου Χάουζ -Φρέλι για τους φίλους-, και σύντομα, Έντουαρντ, θα ανήκεις κι εσύ σε αυτούς! Βρίσκεται στο πιο απομακρυσμένο σημείο της ακτής του Νόρφολκ, στην άκρη ενός μάλλον θεαματικού γκρεμού. Υπάρχει ένα μονοπάτι που οδηγεί κατευθείαν από την πίσω πόρτα σε σκαλοπάτια που βγάζουν σε μια μικρή παραλία. Ιδανικό για εσένα! Ξέρω πόσο σου αρέσει να βουτάς σε παγωμένα νερά. Α, και η θέα από το σπίτι είναι υπέροχη. Μπορείς να δεις μέχρι... όποια χώρα είναι εκεί πέρα, πέρα από τη θάλασσα». Είχε ανεμίσει το χέρι της προς μια τυχαία κατεύθυνση. Και μετά το πρόσωπό της είχε σκοτεινιάσει. «Ίσως είναι η τελευταία σου ευκαιρία να δεις το Φρέλι, αγάπη μου».

«Το να δω ένα σπίτι το οποίο δεν ήξερα καν ότι υπήρχε μέχρι πριν από ένα λεπτό δεν αποτελεί μέρος των φιλοδοξιών μου», της είχα πει.

«Είναι πραγματικά θλιβερό», συνέχισε η μητέρα. «Το παλιό, καλό Φρέλι είναι καταδικασμένο, δυστυχώς. Κι αυτό μόνο και μόνο επειδή όλοι σηκώνουν τα χέρια ψηλά. Η αποσάθρωση των ακτών σε αυτό το μέρος του Νόρφολκ είναι απλώς φριχτή. Έχει να κάνει με τον άργιλο του βράχου. Δεν μπορώ να καταλάβω γιατί κανείς δεν έχει αναλάβει να αντικαταστήσει τον ελαττωματικό άργιλο με έναν καλύτερο. Αναμφίβολα, κάπου θα υπάρχει καλύτερος άργιλος, δεν μπορεί. Τόσο δύσκολο είναι πια να το σκεφτεί κάποιος και να τον φέρει στο Μάνμπι; Καλά θα κάνουν να σταματήσουν να χαζολογάνε και να στρωθούν στη δουλειά, ειδάλλως το κακόμοιρο το Φρέλι θα πέσει, όπου να 'ναι, στο νερό και θα παρασυρθεί στ' ανοιχτά. Θα το έκανα εγώ η ίδια, αλλά... ε, δεν είναι δική μου δουλειά. Άσε που δεν έχω ιδέα από άργιλο. Και είναι πολύ δύσκολο να θέσω το ζήτημα για μια σωστή συζήτηση, όταν κανείς στην οικογένεια δεν το αναφέρει ποτέ. Αν και όλοι το σκέφτονται, κάθε λεπτό της μέρας. Ο φόβος για την επικείμενη τραγωδία πλανάται πάνω από τα πάντα. Οι ειδικοί έχουν πει ότι το Φρέλι έχει τρία με τέσσερα χρόνια ζωής το πολύ».

Τίποτε απ' όσα είπε δεν είχε ακουστεί έστω κι ελάχιστα δελεαστικό – ούτε το δύσμοιρο σπίτι που επρόκειτο να το καταπιούν τα κύματα ούτε η επαπειλούμενη καταστροφή που, σύμφωνα με τη μητέρα, διαπερνούσε κάθε χαραμάδα και ρωγμή του υπό εξαφάνιση κτιρίου. Υποθέτοντας ότι θα έβρισκα τις δραματικές περιγραφές της εξίσου ακαταμάχητες όσο τις έβρισκε η ίδια (είχε καταφέρει να αδιαφορεί πλήρως για το ότι είχα τις δικές μου απόψεις και προτιμήσεις και ότι δεν ήμουν απλώς ένα νεότερο, αρσενικό αντίγραφο της), συνέχισε να απαριθμεί κάθε απολαυστική-φρικιαστική λεπτομέρεια που μπορούσε να σκεφτεί σε σχέση με το Φρέλινγκσλοου Χάουζ και τους ενοίκους του: ένα μέλος της οικογένειας πέθαινε από μια σπάνια μορφή

καρκίνου· στο σπίτι ζούσαν δύο αδελφές που μισούσαν η μία την άλλη· οι γονείς τους δεν θα συγχωρούσαν ποτέ τους γονείς των συζύγων τους (δεν ρώτησα το γιατί· φαινόταν να εμπλέκονται πάρα πολλές γενιές από πάρα πολλές φαμίλιες, και θα έπρεπε να είναι κάποιος γενεαλόγος για να τα βγάλει πέρα). Και ο τοπικός γιατρός, που νοίκιαζε ένα δωμάτιο στο Φρέλινγκσλοου Χάουζ, ήταν μάλλον ερωτευμένος με τη μητέρα της οικογένειας, «ή, τουλάχιστον, δεν είναι προφανώς ερωτευμένος με τη γυναίκα την οποία έχει αρραβωνιαστεί και πρόκειται να παντρευτεί. Είναι πολύ περίεργο, Έντουαρντ». Στο μεταξύ, η μητέρα της οικογένειας, το όνομα της οποίας δεν μπορούσα να θυμηθώ (ίσως ήταν η Ίνιτ Σέρτις) «σίγουρα κάτι σκάρωνε» με τον άλλο ενοικιαστή του σπιτιού, έναν νεαρό υπεφημέριο.

Η μητέρα είχε επίσης αναφερθεί σε κάποια οικονομική δυσπραγία, η αιτία της οποίας ήταν μυστηριώδης, όπως είχε αφήσει να εννοηθεί, αν και μάλλον εξηγούσε την παρουσία δύο ενοικιαστών στο σπίτι.

Ακούγοντας έντρομος τις λεπτομέρειες της τρομερής αναστάτωσης που σκόπευε να μου προκαλέσει καθ' όλη τη διάρκεια των χριστουγεννιάτικων διακοπών, κατέστρωσα στη στιγμή ένα σχέδιο για να την αποκρούσω. Προφασίστηκα μια ανειλημμένη υποχρέωση, που ήλπιζα ότι θα λειτουργούσε ως σταθερό και ακλόνητο εμπόδιο: είχα προσκληθεί να περάσω τα Χριστούγεννα με τον Πουαρό, της είπα. Επιπλέον, είχα δεχτεί. Ήταν όλα κανονισμένα. (Κάτι το οποίο έγινε πραγματικότητα εκ των υστέρων, αφού πρώτα του έκανα μια δυο νύξεις.)

«Αν μου επιτρέπετε, μαντάμ Κάτσπουλ...» Η αυστηρή αιχμή στη φωνή του Πουαρό με επανέφερε στη σημερινή μας δυσάρεστη κατάσταση. «Πολλοί άνθρωποι θα είχαν αντίρρηση να δεχτούν έναν επισκέπτη που εισέρχεται στο σπίτι τους με δόλια μέσα. Είμαι κι εγώ ένας από αυτούς».

«Και σας επαινών θερμά». Η μητέρα τού επιδαψίλευσε την έγκρισή της. «Κι εγώ θα αντιδρούσα πολύ έντονα σε κάτι τέτοιο». Κάθισε στην πλησιέστερη στη φωτιά πολυθρόνα. «Προτιμώ να λέω την αλήθεια, όπου είναι δυνατόν, αλλά... ξέρω ότι εσείς καταλαβαίνετε πόσο περίπλοκη μπορεί να είναι η ζωή, μεσιέ Πουαρό. Ειδικά εσείς! Έχω διαβάσει κάθε λέξη που έχει γράψει ο Έντουαρντ για τα κατορθώματά σας μαζί, συνεπώς ξέρω ότι δεν είστε υπεράνω στο να διαστρεβλώνετε την αλήθεια, αν αυτό ωφελεί τον σκοπό σας. Αν έλεγα το πραγματικό μου όνομα, ο γιος μου θα σας παρότρυνε να με διώξετε. Είμαι σίγουρη ότι δεν το ξέρετε, αλλά ζητούσα να σας γνωρίσω εδώ και χρόνια. Ο Έντουαρντ μου έχει δώσει κάθε λογής δικαιολογίες όσον αφορά το γιατί αυτό δεν μπορεί να συμβεί. Του αρέσει να τα κρατάει όλα χωριστά. Φαντάζομαι πως σκέφτεται ότι μπορεί να με θεωρήσετε λίγο... υπερβολική, *de trop*, όπως θα λέγατε εσείς και οι Γάλλοι συμπατριώτες σας».

«Δεν είμαι Γάλλος, μαντάμ. Είμαι...»

«Μήπως να ζητήσουμε από τον άνθρωπό σας να μας φέρει λίγο τσάι;» συνέχισε ακάθεκτη η μητέρα. Στράφηκε και κοίταξε γεμάτη προσδοκία την κλειστή πόρτα του σαλονιού. «Ίσως και κάτι νόστιμο να τσιμπήσουμε; Και μετά μπορούμε να ασχοληθούμε με τις δουλειές μας, γιατί πρέπει να φύγουμε σύντομα».

«Να φύγουμε να πάμε πού;» είπα εγώ. «Ποιες δουλειές μας;»

«Τα Χριστούγεννα, Έντουαρντ. Μπορείς να γκρινιάξεις όσο θες, αλλά δεν θα αλλάξει τίποτα. Πολύ φοβάμαι ότι εσύ και ο μεσιέ Πουαρό δεν πρόκειται να περάσετε τα Χριστούγεννα οι δυο σας σε αυτό το... δωμάτιο». Κοίταξε το ταβάνι και μετά το παράθυρο. Αναρωτήθηκα αν συνέκρινε το μέγεθος του διαμερίσματος του Πουαρό με το μεγαλύτερο και μεγαλοπρεπέστερο Φρέλινγκσλοου Χάουζ, ή ίσως με το δικό της σπίτι: το τεράστιο, υγρό αγροτόσπιτο στο Κεντ, όπου πέρασα τα παιδικά

μου χρόνια, του οποίου τα ξύλινα δοκάρια θα μπορούσαν καλύτερα να είναι σίδερα φυλακής.

«Δεν πειράζει», είπε κεφάτα. «Θα υπάρξουν πολλά άλλα Χριστούγεννα που θα μπορέσετε οι δυο σας να κάνετε ό,τι θέλετε – ο Έντουαρντ προτιμάει τη βολή του, και φαντάζομαι ότι το ίδιο θα ισχύει και για εσάς, μεσιέ Πουαρό. Φέτος, όμως, θα περάσετε τα Χριστούγεννα μαζί μου στο Μάνμπι-ον-Σι».

Αποκλείεται, είπα σιωπηρά, αλλά δυναμικά στον εαυτό μου. Τα Χριστούγεννα με τον Πουαρό στο Γουάιτχεβεν Μάνσιονς ήταν το κομμάτι των δεκαπενθήμερων διακοπών μου για το οποίο ανυπομονούσα πιο πολύ.

«Μην μπεις στον κόπο να αρχίσεις τις διαμαρτυρίες, Έντουαρντ, είναι ανώφελο», μου το ξέκοψε η μητέρα. «Θα έρθετε και οι δυο μαζί μου, σήμερα κίολας, αμέσως μόλις τελειώσουμε το τσάι και τα κέικ μας. Ο μεσιέ Πουαρό, μάλιστα, θα επιμείνει να φύγουμε αμέσως μόλις ακούσει την ιστορία που έχω να σας πω».

Αναρωτήθηκα αν περίμενε ότι ο Πουαρό θα παρουσίαζε μια ποικιλία από κέικ μέσα από κάποιο συρτάρι του γραφείου του.

«*Quelle histoire*, μαντάμ; Ποια ιστορία;»

«Την ιστορία του Στάνλεϊ Νίβεν», είπε emphaticά η μητέρα, λες και οφείλαμε να γνωρίζουμε ποιος ήταν αυτός.

Απ' όσο μπορούσα να θυμηθώ, το όνομά του δεν συμπεριλαμβανόταν στη λίστα όσων θα συμμετείχαν στη χριστουγεννιάτικη δοκιμασία του Νόρφολκ.

«Αποτελεί πηγή μεγάλης αναστάτωσης για όλους και σκοπεύω να βάλω ένα τέλος σε αυτή», συνέχισε. «Τι θα έπρεπε να κάνω, δηλαδή; Να καθίσω και να ατενίζω τα ακατάπαυστα, θορυβώδη κύματα απ' το παράθυρό μου, ενώ ήξερα ότι ο γιος μου βρισκόταν στο Λονδίνο, παρέα με τον άνθρωπο –τον μοναδικό άνθρωπο στον κόσμο, τολμώ να πω– που είναι σίγουρο ότι μπορεί να μας βοηθήσει;»

Από τα λόγια της συμπεράνα ότι είχε ήδη εγκατασταθεί στο Φρέλινγκσλοου Χάουζ πολύ πριν τα Χριστούγεννα, εφόσον στο σπίτι της στο Κεντ δεν υπήρχαν κύματα για να ατενίσει. Αναρωτήθηκα αν εκείνη και ο πατέρας μου είχαν εγκαταλείψει κάθε προσπάθεια να περνούν έστω και λίγο χρόνο μαζί κάτω από την ίδια στέγη. Δεν θα κατηγορούσα κανέναν τους, σκέφτηκα, αν συνέβαινε κάτι τέτοιο.

«Ποιος είναι ο Στάνλεϊ Νίβεν;» ρώτησε ο Πουαρό. «Ποίου προβλήματος αποτελεί την αιτία;»

«Ω, ο ίδιος δεν ενοχλεί πλέον κανέναν – αν και πρέπει να το έκανε κάποια στιγμή, αλλιώς δεν θα του είχαν φέρει ένα βαρύ βάζο στο κεφάλι», είπε η μητέρα.

«Ο μεσιέ Νίβεν δέχτηκε κάποια επίθεση;»

«Όχι απλώς επίθεση. Δολοφονήθηκε. Ωστόσο το θέμα μας εδώ δεν είναι ο κύριος Νίβεν. Αυτός ήταν ένας τυχαίος άνθρωπος, παντελώς άγνωστος και άνευ σημασίας. Παρ' όλα αυτά, το ότι δολοφονήθηκε εκεί όπου δολοφονήθηκε –σ' εκείνο το δωμάτιο εκείνης της πτέρυγας– δημιούργησε ένα πολύ σημαντικό πρόβλημα σε μια πολύ καλή μου φίλη. Σε ολόκληρη την οικογένειά της, για την ακρίβεια».

Πόσο χαρακτηριστικό εκ μέρους της, σκέφτηκα εκείνη τη στιγμή, να θεωρεί τον φόνο ενός ανθρώπου σημαντικό μόνο εφόσον επηρέαζε δυσμενώς την ίδια και τους φίλους της.

«Ο μεσιέ Νίβεν δολοφονήθηκε σε νοσοκομείο;» ρώτησε ο Πουαρό.

«Ναι, σε ένα μικρό νοσοκομείο λίγο έξω από το Μάνμπι-ον-Σι, στο Επαρχιακό Νοσοκομείο Σεντ Ουόλσταν. Εκεί όπου, θεωρητικά, σώζονται ζωές», πρόσθεσε η μητέρα δηκτικά, λες και η κακοτυχία του Στάνλεϊ Νίβεν αποδείκνυε τη θεμελιώδη ανεπάρκεια σύσσωμου του συστήματος υγείας. «Απ' όσο μπορώ να καταλάβω, το προσωπικό του Σεντ Ουόλσταν δεν έχει

να δώσει *καμία απολύτως* πληροφορία που θα μπορούσε να οδηγήσει στη σύλληψη του δολοφόνου, και το ίδιο ισχύει για την αστυνομία του Νόρφολκ». Σήκωσε τα χέρια της ψηλά. «Και οι δύο πλευρές πιστεύουν ότι η λύση θα βρεθεί από τους άλλους. Οι άνθρωποι του Μάνμπι είναι παράξενοι, μεσιέ Πουαρό. Δεν δείχνουν να έχουν κανένα κίνητρο για να κάνουν το παραμικρό για οτιδήποτε. Αναρωτιέμαι αν η στάση τους αυτή οφείλεται στην εγγύτητά τους με τη θάλασσα. Όταν ζει κάποιος στην ακτή, έχει διαρκώς την επίγνωση ότι δεν μπορεί να *πάει παραπέρα*». Κατένευσε, συμφωνώντας απόλυτα με τον εαυτό της, όπως πάντα. «Τι πιο αποκαρδιωτικό από αυτό; Η ζωή του ανθρώπου είναι αναγκασμένη να σταματάει εκεί όπου σταματάει η στεριά».

«Εκτός και αν έχει βάρκα», είπα. «Κι εφόσον μισείς τόσο πολύ την ακτή, γιατί πρέπει να πηγαίνουμε κάθε καλοκαίρι στο Γκρέιτ Γιάρμουθ;»

«Α, το καλοκαίρι στις ακτές του Νόρφολκ είναι άλλο ζήτημα», απάντησε εκείνη ζωηρά. «Θα μου κάνετε τη χάρη να με συνοδεύσετε στο Μάνμπι, μεσιέ Πουαρό; Μαζί με τον Έντουαρντ; Σας χρειάζονται απεγνωσμένα εκεί. Ο Στάνλεϊ Νίβεν δολοφονήθηκε στις 8 Σεπτεμβρίου και, τώρα που μιλάμε, η αστυνομία δεν γνωρίζει τίποτα περισσότερο απ' όσα γνώριζε εκείνη τη μέρα. Είναι αξιολύπητοι! Τρεις και πλέον μήνες μετά, η υπόθεση ακόμα να διαλευκανθεί. Και η φίλη μου η Βίβιαν βιώνει αφόρητη αγωνία, πράγμα πολύ άδικο, δεδομένου ότι, όπως σας είπα, δεν γνώριζε τον κύριο Νίβεν, κανείς μας δεν τον γνώριζε. Μακάρι να είχε δολοφονηθεί κάπου αλλού...» Η μητέρα άφησε έναν αναστεναγμό. «Δυστυχώς, όμως, δολοφονήθηκε στην Πτέρυγα 6 του νοσοκομείου Σεντ Ουόλσταν, και εξαιτίας αυτού η καημένη η Βίβιαν είναι σε άθλια κατάσταση».

«Ναι, αλλά γιατί; Αφού της ήταν παντελώς άγνωστος αυτός

ο Νίβεν», είπα. «Γιατί προκαλεί τόση αναστάτωση στη φίλη σου το γεγονός ότι δολοφονήθηκε στο συγκεκριμένο νοσοκομείο;»

«Αν αρχίσω τώρα να εξηγώ, θα χάσουμε το τρένο μας», απάντησε η μητέρα. «Δεν έχουμε χρόνο. Πρέπει να αναχωρήσουμε» -κοίταξε ξανά την κλειστή πόρτα του σαλονιού-«αμέσως μετά το τσάι μας. Αν συμφωνείτε κι εσείς, μεσιέ Πουαρό. Σας παρακαλώ, διαβεβαιώστε με ότι μπορώ να υπολογίζω στη βοήθειά σας επί τούτου».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

Ένα έκτακτο ταξίδι στο Νόρφολκ

Δύο ώρες και σαράντα πέντε λεπτά αργότερα, ο Πουαρό, η μητέρα κι εγώ βρισκόμασταν σε ένα τρένο με προορισμό το Νόρφολκ. Εγώ που προτιμώ πάντα τη βολή μου. Στ' αλήθεια το πίστευε αυτό για εμένα; Διότι αυτό ακριβώς πίστευα εγώ για εκείνη – έπαιρνε πάντα ό,τι ήθελε, ακόμα και με το ζόρι, όπως συνέβη στη συγκεκριμένη περίπτωση με τα κέικ, το τσάι και το προνόμιο να σερβιριστεί στο καλύτερο πορσελάνινο σερβίτσιο του Πουαρό, χάρη στον πολυμήχανο βαλέ του, τον Τζορτζ.

Μέχρι την τελευταία στιγμή, ήμουν σίγουρος ότι ο Πουαρό σκόπευε να απορρίψει το αίτημά της. Γνώριζα πολύ καλά την έκφραση που έπαιρνε όταν ετοιμαζόταν να πει όχι σε κάποιον, καθώς ήμουν τόσο συχνά το πρόσωπο στο οποίο το έλεγε. Ωστόσο, σε ένα συγκεκριμένο σημείο, η μητέρα είπε κάτι που του κέντρισε το ενδιαφέρον. Το είδα να συμβαίνει. Το φως στα μάτια του άλλαξε. Δεν κατάφερα να προσδιορίσω τι ακριβώς ήταν αυτό που έπαιξε καθοριστικό ρόλο.

Η μητέρα μιλούσε για τον Στάνλεϊ Νίβεν, τον δολοφονημένο, ο οποίος, σύμφωνα με τα λεγόμενά της, ήταν ένας χαρούμενος άνθρωπος με γενναϊόδωρη και ευχάριστη ιδιοσυγκρασία. Τη στιγμή του θανάτου του ήταν εξήντα οκτώ ετών, είχε μια

οικογένεια που τον λάτρευε και κανέναν εχθρό. Ήταν ο αγαπημένος ασθενής κάθε γιατρού και κάθε νοσοκόμας στο Σεντ Ουόλσταν, πάντα γελαστός και με έναν καλό κι ενθαρρυντικό λόγο για τους άλλους, παρά τα δικά του προβλήματα υγείας. Είχε τέτοια ευθυμία, που όλοι αισθάνονταν χαρούμενοι με την παρουσία του, ανεξαρτήτως από τη διάθεση που είχαν πριν τον συναντήσουν. Στα εξήντα οκτώ του, είχε συνταξιοδοτηθεί, αλλά πριν ήταν διευθυντής ταχυδρομείου στο Κρόμερ, όπου οι πελάτες και οι υπάλληλοι του ήταν απόλυτα αφοσιωμένοι.

Σε αυτό το σημείο της περιγραφής της για τον κύριο Νίβεν, η μητέρα είχε στρέψει το αυστηρό της βλέμμα καταπάνω μου. «Δεν θα έπρεπε να δολοφονείται ένας άνθρωπος σαν αυτόν, Έντουαρντ. Ένας πρόσχαρος, αγαπητός άνθρωπος που είχε δουλέψει σκληρά σε όλη του τη ζωή και αντιμετώπιζε την κακή του υγεία με σθένος και χαμόγελο. Πραγματικά, εσύ και οι φίλοι σου στη Σκότλαντ Γιαρντ πρέπει να στείλετε ένα σαφές μήνυμα στους κακούργους της χώρας: εφόσον επιμένουν να αφαιρούν ανθρώπινες ζωές, οφείλουν να επιλέγουν υποψήφιους που το αξίζουν. Εξυπακούεται ότι η αφαίρεση της ζωής ενός άλλου ανθρώπου είναι πάντα λανθασμένη. Δεν χρειάζεται να μου το πεις αυτό, Έντουαρντ – εγώ ήμουν η πρώτη που σου δίδαξε το σωστό και το λάθος, αν θυμάσαι. Όμως είναι γεγονός ότι δεν είναι όλα τα εγκλήματα εξίσου αποτρόπαια. Πού οδεύει, αλήθεια, αυτή η σπουδαία χώρα, όταν άνθρωποι σαν τον Στάνλεϊ Νίβεν δεν είναι ασφαλείς; Όχι ότι ενδιαφέρομαι γι' αυτόν προσωπικά, καταλαβαίνεις».

«Ναι, το έχεις καταστήσει απολύτως σαφές», της είπα. «Σε ενδιαφέρει μόνο στον βαθμό που ενοχλεί τη φίλη σου τη Βίβιαν».

«Όχι μόνο εκείνη», απάντησε η μητέρα. «Ολόκληρη η οικογένεια έχει επηρεαστεί. Και πρόκειται για κάτι πολύ περισσότερο

από μια ενόχληση, Έντουαρντ, γι' αυτό να μου κάνεις τη χάρη να αφήσεις τις εξυπνάδες. Η Βίβιαν είναι... τι να πω... Μέσα σε αυτούς τους τρεις μήνες, από τη δολοφονία και μετά, μαράζωσα, έχει καταντήσει σκιά του εαυτού της. Πραγματικά τρομακτικό θέαμα. Φυσικά και ο θάνατος του Στάνλεϊ Νίβεν έχει σημασία για κάποιον, κάπου – ούτε λόγος! Δεν είχα ποτέ την πρόθεση να υπονοήσω το αντίθετο. Απλώς εσύ, όπως πάντα, προτιμάς να ερμηνεύεις ό,τι λέω με τον πιο άσπλαχνο τρόπο».

Ο Πουαρό τής είχε ζητήσει να του εξηγήσει τη σχέση μεταξύ του φόνου στο νοσοκομείο και της αγωνίας της φίλης της. «Γιατί η φίλη σας η Βίβιαν έχει καταντήσει μια σκιά με μεγάλη ενόχληση;»

«Επειδή αν αυτό το έγκλημα δεν εξιχνιαστεί πριν από την έναρξη του νέου έτους, τότε μπορεί να δολοφονηθεί και ο σύζυγός της – ή τουλάχιστον αυτό πιστεύει η Βίβιαν. Και τότε σίγουρα η Βίβιαν θα χάσει το μυαλό της εντελώς. Οριστικά και αμετάκλητα, μπορώ να πω. Θέλετε να σας εξηγήσω, μεσιέ Πουαρό; Θα μπορούσα να σας πω ένα κομμάτι της ιστορίας καθώς τρώμε το κέικ μας».

Ο Πουαρό δεν της απάντησε αμέσως. Είχε απλώς μονολογήσει χαμηλόφωνα: «Όλοι αισθάνονταν χαρούμενοι με την παρουσία του». Ύστερα έστρωσε το μουστάκι του με τα δάχτυλά του και κάρφωσε τα μάτια του στην πορσελάνινη τσαγιέρα που βρισκόταν στο τραπεζάκι ανάμεσά μας. Αμέσως μετά είπε με έναν αναστεναγμό: «Φαίνεται ότι πρέπει να αλλάξουμε τα σχέδιά μας, Κάτσπουλ, και να συνοδεύσουμε τη μητέρα σου στο Νόρφολκ».

Μήπως ήταν η αναφορά της στη χαρά που ενέπνεε ο Στάνλεϊ Νίβεν που τον είχε κάνει να αλλάξει γνώμη; Αν ναι, δεν μπορούσα να καταλάβω τι σχέση είχε αυτό. Δεν προσφέρθηκαν περαιτέρω εξηγήσεις –για τίποτα, από κανέναν– και ακολούθησε

ένας αναβρασμός προετοιμασιών για το ταξίδι. Τώρα, καθώς το τρένο μάς μετέφερε στο Νόρφολκ, ήμουν ακόμα εξίσου μπερδεμένος όπως και στο σαλόνι του Πουαρό σχετικά με το γιατί η ανεξιχνίαστη δολοφονία του Στάνλεϊ Νίβεν κατέστρεψε τη ζωή της φίλης της μητέρας μου και την έκανε να φοβάται ότι θα δολοφονηθεί και ο σύζυγός της.

Ένας σφοδρός άνεμος ούρλιαζε μέσα στο βαγόνι μας, κι εγώ γαντζώθηκα στη μόνη παρηγοριά που είχα: τη δήλωση του Πουαρό, καθώς έβαζε το καπέλο και το παλτό του για να ξεκινήσουμε για τον σιδηροδρομικό σταθμό, ότι «Αυτό που η αστυνομία του Νόρφολκ δεν κατάφερε να επιτύχει σε τρεις μήνες και έντεκα μέρες, εγώ θα επιδιώξω να το φέρω εις πέρας σε... ας πούμε, δέκα ώρες». Χαμογέλασε. «Χωρίς να υπολογίζεται ο χρόνος που κοιμάμαι, φυσικά. Ο φόνος διαπράχθηκε σε θάλαμο νοσοκομείου; *Eh bien*, κάποιες ερωτήσεις θα γίνουν στις νοσοκόμες εκεί, περισσότερες στο αστυνομικό τμήμα... Κάποιες απαντήσεις θα δοθούν – ειλικρινείς ή ψευδείς, μάλλον και τα δύο. Και μετά θα καθίσω ήσυχα και θα αφήσω τα μικρά φαιά κύτταρα να κάνουν τη δουλειά τους... Μπορεί, από την αρχή μέχρι το τέλος, να μου πάρει το πολύ δεκαπέντε ώρες για να καταλάβω τι έχει συμβεί. Το θεωρώ απίθανο να χρειαστώ περισσότερο».

Στη μητέρα είχε πει: «Μην έχετε καμία αμφιβολία, μα ντάμ. Θα εξιχνιάσω τη δολοφονία του Στάνλεϊ Νίβεν και θα επιστρέψω σπίτι μου σε μια δυο μέρες. Ο Κάτσπουλ κι εγώ θα περάσουμε τα Χριστούγεννα *chez Poirot*,* όπως είναι προγραμματισμένο».

«Α, όχι, όχι», αντέτεινε εκείνη, κάνοντας μια απορριπτική κίνηση στα λόγια του. «Ούτε να το σκέφτεστε. Θα μείνετε

* Στου Πουαρό. Γαλλικά στο πρωτότυπο. (ΣτΜ)

τουλάχιστον μέχρι την επομένη της επομένης των Χριστουγέννων». Άδραξε την ευκαιρία να στείλει το σαφές μήνυμά της. «Η επομένη της επομένης των Χριστουγέννων είναι το νωρίτερο που θα σας επιτραπεί να φύγετε, μεσιέ Πουαρό», δήλωσε. «Καλό είναι να το ξέρετε αυτό από την αρχή. Δεν έχω καμία αμφιβολία ότι θα καταφέρετε να εξιχνιάσετε το έγκλημα εν ριπή οφθαλμού, αλλά, βλέπετε, η επίσκεψή σας στο Μάνμπι έχει δύο σκοπούς, και η εξιχνίαση του φόνου στο νοσοκομείο Σεντ Ουόλσταν είναι μόνο ο ένας από αυτούς. Και είναι αμφότεροι εξίσου σημαντικοί».

«Κάτσπουλ, θα είχες την καλοσύνη να κλείσεις το παράθυρο που είναι ανοιχτό στο διπλανό βαγόνι;» είπε ο Πουαρό. «Αυτή η θύελλα έχει βαλθεί να ξεκολλήσει το μουστάκι από το πρόσωπό μου και να το στείλει πίσω στο Γουάιτχεβεν Μάνσιονς. Σίγουρα υπάρχει κάπου ένα παράθυρο ανοιχτό, και αφού όλα όσα βλέπω εδώ είναι κλειστά...»

Έκανα ό,τι μου ζήτησε και, φυσικά, είχε δίκιο.

«Οπότε ο Στάνλεϊ Νίβεν είχε υποβληθεί σε χειρουργική επέμβαση στο νοσοκομείο Σεντ Ουόλσταν πριν δολοφονηθεί;» ρωτούσε τη μητέρα όταν επέστρεψα.

«Ναι», είπε εκείνη. «Μη με ρωτήσετε, όμως, για ποιο λόγο. Το μόνο που ξέρω είναι ότι αναμενόταν να αναρρώσει. Η περιπτωσή του ήταν αρκετά διαφορετική από του Άρνολντ».

«Ποιος είναι ο Άρνολντ;» ζήτησε να μάθει ο Πουαρό.

«Ο σύζυγος της Βίβιαν. Θα είναι οι οικοδεσπότες μας στο Μάνμπι. Ο Άρνολντ και η Βίβιαν Λόριερ. Το Φρέλινγκσλοου Χάουζ τούς ανήκει».

«Ο Άρνολντ είναι επίσης άρρωστος;» είπε ο Πουαρό.

«Πεθαίνει», υπέθεσα φωναχτά. Ήμουν σίγουρος πως η μητέρα μου είχε πει ότι ένα μέλος της οικογένειας Λόριερ ήταν ανίατα άρρωστο.

«Ναι, δεν του έχει απομείνει πολύς χρόνος του καημένου», επιβεβαίωσε εκείνη. «Ο δόκτωρ Όσγκουντ –αυτός είναι ο γιατρός του Άρνολντ και ενοικιαστής των Λόριερ– είπε ότι ο Άρνολντ έχει άλλους τρεις με έξι μήνες το πολύ».

Λιγότερο χρόνο απ' ό,τι έχει απομείνει στο σπίτι του, σκέφτηκα.

«Και σύντομα θα μεταφερθεί στο Σεντ Ουόλσταν, όπου θα περάσει το υπόλοιπο της ζωής του», πρόσθεσε η μητέρα. «Στην Πτέρυγα 6, για την ακρίβεια. Γι' αυτό το ζήτημα είναι τόσο πιεστικό».

«Το τελευταίο πράγμα που θα θέλει λογικά αυτός ο Άρνολντ είναι δύο ακόμα φιλοξενούμενους», είπα. «Δύο άγνωστους».

«Ω, ο Ηρακλής Πουαρό κάθε άλλο παρά άγνωστος είναι στον Άρνολντ. Γι' αυτόν τον λόγο εσείς οι δυο θα μείνετε μέχρι την επομένη...»

«Νοη, μαντάμ...»

«Μέχρι την επομένη της επομένης των Χριστουγέννων. Ναι, μεσιέ Πουαρό. Αυτό θα είναι το ξεχωριστό δώρο για τον Άρνολντ, βλέπετε, στη θέση αυτού που θα του στερήσετε. Αλλά αυτό το καινούριο δώρο θα είναι πολύ, πολύ καλύτερο: θα του χαρίσετε τα τελευταία του Χριστούγεννα στο λατρευτό του Φρέλι, όχι μόνο με την οικογένειά του, αλλά και με τον μεγαλύτερο ήρωά του». Ψιθύρισε την τελευταία λέξη με ιδιαίτερο δέος.

«Τι θα πει Φρέλι;» ρώτησε ο Πουαρό.

«Είναι ένα γελοίο χαϊδευτικό για το σπίτι, το Φρέλινγκσλοου Χάουζ. Ένα υποκοριστικό το οποίο εσύ κι εγώ δεν έχουμε καμία απολύτως υποχρέωση να χρησιμοποιούμε», του εξήγησα.

«Αχ, Έντουαρντ, μην είσαι τόσο ξινός», με αποπήρε η μητέρα.

«Μαντάμ... είπατε ότι πρόκειται να στερήσω από τον μεσιέ Λόριερ ένα δώρο. Τι εννοούσατε;»

«Ω, δεν θα τον πειράξει καθόλου! Το καινούριο του δώρο, να περάσει μαζί σας τα Χριστούγεννα...»

«Αρκετά! Δεν συμφωνώ με το καινούριο δώρο». Ο Πουαρό μίλησε αργά και καθαρά. Μου φάνηκε αστείο που πίστευε ότι αυτή η προσέγγιση θα μπορούσε να αποδώσει με τη μητέρα. «Η ερώτησή μου αφορούσε το παλιό δώρο. Μου λέτε ότι πρόκειται να στερήσω από τον Άρνολντ Λόριερ κάτι το οποίο είναι σημαντικό για εκείνον, ενώ εγώ δεν επιθυμώ να στερήσω τίποτε από έναν ετοιμοθάνατο και δεν γνωρίζω το παραμικρό σχετικά με το ποιο είναι το αρχικό δώρο που περιμένει να λάβει. Σας παρακαλώ, μαντάμ, εξηγήστε μου. Επίσης, σταματήστε να μου λέτε τι πρέπει και τι δεν πρέπει να κάνω, ειδάλλως θα αποβιβαστώ στον επόμενο σταθμό και θα επιστρέψω στο σπίτι μου».

«Θεέ μου, εσείς οι άντρες!» Η μητέρα κούνησε το κεφάλι της. «Κάνετε σαν να προσπαθώ να σας κρατήσω στο σκοτάδι, μεσιέ Πουαρό, ενώ δεν επιθυμώ τίποτα περισσότερο από το να σας πω τα πάντα. Το αρχικό δώρο, όπως το αποκαλέσατε, αυτό που ο Άρνολντ περιμένει με την ανυπομονησία σχολιαρόπαιδου ενόψει χιονοπόλεμου, είναι η εξιχνίαση της δολοφονίας του Στάνλεϊ Νίβεν. Η εξιχνίαση από τον ίδιο αυτοπροσώπως, εννοώ. Αυτό σκοπεύει να κάνει αμέσως μόλις εισαχθεί στο Σεντ Ουόλσταν, το νέο έτος».

Το τρένο τραντάχτηκε, προφανώς συγκλονισμένο όπως κι εγώ από αυτή την τελευταία τροπή της ιστορίας. Είχα υποθέσει ότι ο Άρνολντ Λόριερ ήταν αδύναμος και σε κακή κατάσταση, όπως τείνουν να είναι οι προσεχώς νεκροί.

«Ο καημενούλης, ο ανόητος, θέλει να είναι αυτός που θα πιάσει τον δολοφόνο», είπε η μητέρα. «Λίαν συντόμως θα βρίσκεται “στον τόπο του εγκλήματος”, όπως επαναλαμβάνει με μεγάλη ικανοποίηση, στην καλύτερη δυνατή θέση που θα μπορούσε να βρεθεί ένας ιδιωτικός ερευνητής. Είστε η έμπνευσή του, μεσιέ Πουαρό. Ισχυρίζεται ότι γνωρίζει καλά τις μεθόδους σας και λέει συνέχεια σε όλους ότι είναι σίγουρος πως

θα τα καταφέρει· αυτός, ο Άρνολντ Λόριερ, θα επιτύχει εκεί όπου ο επιθεωρητής Μακλ και οι άντρες του απέτυχαν. Αν η αστυνομία δεν έχει πιάσει τον ένοχο έπειτα από τρεις μήνες προσπαθειών, τότε μάλλον δεν θα το κάνει ποτέ – αυτό ισχυρίζεται. Είναι ο πιο αφοσιωμένος θαυμαστής σας εδώ και χρόνια, από τότε που του μίλησα για την πρώτη υπόθεσή σας με τον Έντουαρντ και πόσο επιδέξια την επιλύσατε. Φοβάμαι πως έχει μια μάλλον παθιασμένη εμμονή μαζί σας. Αν υπάρχει έστω και η παραμικρή αναφορά σ' εσάς σε μια εφημερίδα, σας εγγυώμαι ότι ο Άρνολντ την έχει κόψει κι έχει κολλήσει το απόκομμα στο λεύκωμά του. Και αφού πρόκειται να εισαχθεί στο Σεντ Ουόλσταν αμέσως μετά τις διακοπές των Χριστουγέννων... ε, λοιπόν, το επιχείρημά του είναι ότι το να ξαπλώνεις σε ένα κρεβάτι νοσοκομείου περιμένοντας να πεθάνεις δεν συγκρίνεται ούτε στο ελάχιστο με το να έχεις στα χέρια σου μια ωραία, ζουμερή υπόθεση δολοφονίας...»

«Δεν υπάρχει τίποτα ωραίο σε μια δολοφονία», είπα εγώ.

«Ακριβώς, Έντουαρντ». Η μητέρα μου έριξε ένα σπάνιο, επιδοκιμαστικό βλέμμα πριν επαναφέρει την προσοχή της στον Πουαρό. «Γι' αυτό και η αγαπητή Βίβιαν είναι εκτός εαυτού. Εκείνη και ο Άρνολντ είναι παντρεμένοι κι ευτυχισμένοι εδώ και σαράντα χρόνια. Ήταν απόλυτα σύμφωνη με το σχέδιο να στείλουν τον Άρνολντ στο Σεντ Ουόλσταν, μέχρι που έγινε ένας φόνος εκεί. Τώρα, φυσικά, η προοπτική αυτή τη γεμίζει τρόμο. Φοβάται ότι, με έναν δολοφόνο να κυκλοφορεί ακόμα ελεύθερος στο νοσοκομείο, ο Άρνολντ μπορεί να είναι το επόμενο θύμα – ιδίως εφόσον ανακοινώνει όπου σταθεί και όπου βρεθεί ότι η αποστολή του είναι να ανακαλύψει την αλήθεια για το ποιος σκότωσε τον Στάνλεϊ Νίβεν. Ο Άρνολντ δεν φημίζεται για τους χαμηλούς του τόνους και τις διακριτικές κινήσεις του. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι θα πει σε όλους τους γιατρούς, σε

όλους τους άλλους ασθενείς και σε όποιον βρει μπροστά του ότι “κάνει τον Πουαρό”, όπως ο ίδιος το αποκαλεί. Ισχυρίζεται ότι δεν φοβάται και δεν φαίνεται να καταλαβαίνει καθόλου τον φόβο της Βίβιαν. Απεναντίας, χαχανίζει σαν παιδί που του γαργαλάνε την κοιλίτσα και της λέει: “Ούτως ή άλλως, πεθαίνω, γλυκιά μου”. Σαν να είναι όλα ένα μεγάλο αστείο. “Πού το βλέπεις το κακό; Θα μπορούσα να πεθάνω ευτυχισμένος, με το μυαλό μου να δουλεύει σε κάτι σημαντικό, στην υπηρεσία της δικαιοσύνης”. Ήταν ανέκαθεν πολύ ενθουσιώδης και δεν θα του βγει σε καλό».

«Είναι ένας πρόσχαρος άνθρωπος ο μεσιέ Λόριερ;» ρώτησε ο Πουαρό.

«Ω, ναι», είπε η μητέρα. «Ακόμα και πριν δολοφονηθεί ο Στάνλεϊ Νίβεν, ώστε να έχει να προσβλέπει στο σχέδιο εξιχνίασης του εγκλήματος, πάντα έβρισκε λόγο να είναι μες στην καλή χαρά. Ακόμα και όταν ο γιατρός Όσγκουντ τού είπε ότι οι μέρες του είναι μετρημένες, εκείνος ξέρετε τι απάντησε; “Α, μα έχω μετρήσει ήδη πολλές υπέροχες μέρες, Ρόμπερτ, πραγματικά υπέροχες!” Ρόμπερτ είναι το μικρό όνομα του γιατρού Όσγκουντ», συμπλήρωσε χωρίς λόγο η μητέρα. «Αν οποιοσδήποτε άλλος είχε υιοθετήσει μια παρόμοια στάση απέναντι στον επικείμενο χαμό του, θα τον αποδοκίμαζα από καρδίας, αλλά... κατά κάποιον τρόπο είναι αδύνατον να αποδοκιμάσεις τον Άρνολντ. Σε παρασύρει, βλέπετε, ο ενθουσιασμός του».

Ο Πουαρό έδειχνε ιδιαίτερος προσεκτικός καθώς ρώτησε: «Θα μπορούσε, λοιπόν, κάποιος που τον γνωρίζει να πει ότι ο Άρνολντ Λόριερ είναι ένας χαρούμενος άνθρωπος;»

«Η λέξη ίσως επινοήθηκε μόνο και μόνο για να τον περιγράψει», απάντησε η μητέρα.

«Είναι, επομένως, ένα χαρακτηριστικό που έχει κοινό – που είχε κοινό – με τον Στάνλεϊ Νίβεν;»

Άρα σωστά μάντεψα. Η αναφορά στον πρόσχαρο χαρακτήρα του Νίβεν ήταν που είχε κεντρίσει το ενδιαφέρον του Πουαρό. Τώρα που έμαθε ότι ο Άρνολντ Λόριερ ήταν επίσης ένας χαρούμενος και πληθωρικός τύπος, φαινόταν εξίσου συνεπαρμένος. Γιατί στην ευχή;

«Έχετε δίκιο», είπε η μητέρα. «Αυτό δεν μου είχε περάσει απ' το μυαλό. Σας παρακαλώ, μην αναφέρετε αυτή την... ιδιοσυγκρασιακή ομοιότητα στη Βίβιαν. Είναι ήδη εκτός εαυτού από την ανησυχία της για την άλλη».

«Ποια άλλη;» ρώτησα.

«Την άλλη ομοιότητα, το άλλο πράγμα που έχουν κοινό ο Άρνολντ και ο Στάνλεϊ Νίβεν: είναι η Πτέρυγα 6 στο Σεντ Ουόλσταν. Ο Στάνλεϊ Νίβεν είχε ένα ιδιωτικό δωμάτιο εκεί – το δωμάτιο στο οποίο δολοφονήθηκε. Και το αμέσως επόμενο δωμάτιο στην πτέρυγα είναι αυτό που προορίζεται για τον Άρνολντ, στο οποίο σκοπεύει να εγκατασταθεί στις αρχές Ιανουαρίου. Αυτά τα δύο χωρίζονται μόνο από έναν τοίχο», είπε, σαν να πίστευε ότι κάτι πιο εντυπωσιακό ή ουσιαστικό θα έπρεπε να χωρίζει δύο δωμάτια νοσοκομείου. «Φυσικά, το νοσοκομείο ίσως συμφωνήσει να παραχωρήσει στον Άρνολντ ένα διαφορετικό δωμάτιο, αλλά εκείνος δεν πρόκειται να το επιτρέψει. Αν μπορούσε, θα έπαιρνε το ίδιο δωμάτιο στο οποίο δολοφονήθηκε ο κύριος Νίβεν. Τίποτα καλύτερο από το να βρίσκεται “στον τόπο του εγκλήματος”, θα σκεφτόταν. Αρνείται επίσης να μείνει στο σπίτι και να ζητήσει τις υπόλοιπες μέρες του στο Φρέλι, αν και η Βίβιαν τον παρακάλεσε να το ξανασκεφτεί. Γι' αυτό η επίσκεψή σας στο Μάνμπι είναι τόσο σημαντική, μεσιέ Πουαρό. Κανένα άλλο σχέδιο δεν θα αποδώσει. Πιστέψτε με, δεν θα σας ενοχλούσα αν δεν ήταν απολύτως απαραίτητο. Δεν υπάρχει άλλος τρόπος. Η Βίβιαν θα σας χρωστάει αιώνια ευγνωμοσύνη αν

καταφέρετε να ανταποκριθείτε επιτυχώς και στα δύο μέτωπα. Το ίδιο και εγώ».

«Ποια μέτωπα είναι αυτά;» Ο Πουαρό φαινόταν ανήσυχος. Δεν του άρεσε καθόλου να μην καταλαβαίνει τι συμβαίνει. «Και τι ακριβώς είναι αυτό στο οποίο αναμένετε να ανταποκριθώ;»

«Μα δεν τα έχω εξηγήσει ήδη όλα διεξοδικά;» είπε η μητέρα. «Αποστολή υπ' αριθμόν ένα: περνάτε τα Χριστούγεννα μαζί με τον καημένο τον Άρνολντ στο Φρέλι. Τίποτα δεν θα του έδινε μεγαλύτερη χαρά – κι εσείς έχετε πολλά Χριστούγεννα ακόμα μπροστά σας, μεσιέ Πουαρό. Αυτός όχι. Μην του χαλάσετε τα τελευταία του».

«Μητέρα, αυτό είναι τερατωδώς άδικο...»

«Έχω ήδη ενημερώσει τη Βίβιαν ότι συμφωνήσατε με το σχέδιο», συνέχισε ακάθεκτη. «Θα είναι απασχολημένη με την προετοιμασία του Άρνολντ για μια υπέροχη έκπληξη αργότερα μες στη μέρα: την άφιξη του πιο τέλειου καλεσμένου των Χριστουγέννων!»

«Μαντάμ, πόσες φορές πρέπει να σας πω ότι δεν μπορώ να μείνω μέχρι...»

«Και αποστολή υπ' αριθμόν δύο: εξιχνιάζετε το μυστήριο της δολοφονίας του Στάνλεϊ Νίβεν, ώστε το χαμένο κορμί που τον σκότωσε να οδηγηθεί στην αγχόνη και να μην αποτελεί πλέον κίνδυνο για τον Άρνολντ ή οποιονδήποτε άλλο στο Σεντ Ουόλσταν. Τότε η Βίβιαν δεν θα έχει τίποτα να φοβηθεί. Θα ξέρει ότι, όταν ο Άρνολντ εγκατασταθεί στο δωμάτιό του στο νοσοκομείο, δεν θα κινδυνεύει από τον δολοφόνο». Α, όλα κι όλα, η μητέρα είχε καταστρώσει ωραία και καλά το σχέδιό της. «Θα πρέπει να του στερήσετε, μεσιέ Πουαρό, το δώρο της εξιχνίασης της δολοφονίας του Στάνλεϊ Νίβεν. Αλλά θα τον αποζημιώσετε με ένα άλλο δώρο: να περάσει τα τελευταία του Χριστούγεννα στο Φρέλι μ' εσάς φιλοξενούμενό του».

«Μαντάμ...»

«Α, και ίσως θα μπορούσατε να τον αφήσετε να συμμετέχει σε κάποια από τις διαδικασίες επίλυσης του εγκλήματος. Θα το λάτρευε αυτό – αν και δεν πρέπει να πλησιάσει το νοσοκομείο, όχι όσο ο δολοφόνος εξακολουθεί να караδοκεί. Ωστόσο, εφόσον είναι ασφαλής στο σπίτι του, δεν υπάρχει κανένας απολύτως λόγος να μην του εκμυστηρεύετε λίγα πράγματα καθώς θα προχωράτε». Η μητέρα χαμογέλασε. «Να τον συμβουλευέστε πού και πού, να τον αφήνετε να νιώθει χρήσιμος. Όπως κάνετε και με τον Έντουαρντ», είπε.